

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณญาณของนักเรียน โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานเชียงใหม่ เขต 4 ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 4 คน ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 แผน และแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 1 ฉบับ ซึ่งมีแผนละ 7 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมิน นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยาย

สรุปผลการศึกษา

1. การจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ ได้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณญาณ ซึ่งมีกระบวนการคือ 1. มีการระบุประเด็นปัญหา 2. มีการรวบรวมข้อมูล 3. มีการวิเคราะห์/ประเมินค่า 4. มีการพิจารณาทางเลือก 5. มีการลงความเห็นตัดสินใจ จำนวน 5 แผน ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตามรอยเวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง อารยธรรมเวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โบราณสถาน เวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง มรดก เวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง ภูมิปัญญาเวียงท่ากาน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จากแนวการจัดการเรียนรู้

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตาม
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ จาก
 หนังสือเพื่อนคู่คิด มิตรคู่ครู สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
 และศึกษาคิดวิจารณ์จากหนังสือ CURRICULM ISSUES 2010 เอกสารเพื่อการประชาสัมพันธ์
 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
 กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้ปรับปรุงจากทิสนา เขมมณี และคณะ ได้เลือกเนื้อหาสาระที่สอดคล้อง
 เกี่ยวกับเรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน เนื่องจากเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เป็นโบราณสถานที่อยู่ใกล้
 ชุมชนและโรงเรียน

หลังจากพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ เรียบร้อยแล้ว ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้า
 แบบอิสระ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเหมาะสม
 แล้วนำไปปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ และได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินคุณภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้โดยสรุปการจัดการเรียนรู้ มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเหมาะสมมาก สำหรับ
 ใช้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนา
 การคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้

2. การประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทาง
 ประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว
 จังหวัดเชียงใหม่

การประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทาง
 ประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินคุณภาพ
 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1 เรื่อง ตามรอยเวียงท่ากาน มีคุณภาพเหมาะสมมาก โดยเฉพาะ
 ในด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง อารยธรรม เวียงท่ากาน มีคุณภาพมาก โดยเฉพาะในด้
 การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน มีคุณภาพเหมาะสมมาก โดยเฉพาะ
 ในด้าน การกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 เรื่อง มรดก เวียงท่ากาน มีคุณภาพเหมาะสมมาก โดยเฉพาะ
 ในด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 5 เรื่อง ภูมิปัญญา เวียงท่ากาน มีคุณภาพเหมาะสมมาก โดยเฉพาะในด้านการกำหนดสาระสำคัญ และการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้

ภาพโดยรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ทุกแผนกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดได้ สอดคล้องกับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รวมทั้งครอบคลุมสาระความรู้/ทักษะ/กระบวนการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ด้านสาระสำคัญ กำหนดให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ครอบคลุมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญแสดงมโนทัศน์ ของสาระการเรียนรู้และมีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน

ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดได้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ 4.3 สาระประวัติศาสตร์ มีความครอบคลุมสาระด้านความรู้ ทักษะเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีความสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้กิจกรรมและการวัดผลประเมินผล

ด้านการสาระการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับเวลาเรียนความต้องการของผู้เรียนมีประโยชน์และมีความหมายต่อผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ด้านการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ มีความเหมาะสมของเวลาที่กำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินตามขั้นตอนโดยวิธีทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน มีการส่งเสริมเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนคิดวิจารณ์ญาณ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนทางประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ การเน้นกระบวนการให้ผู้เรียนค้นคว้ารวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ด้านการกำหนดสื่อ / แหล่งเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดมโนทัศน์ในการเรียนรู้ให้เร้ายิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ด้านการกำหนดการวัดผลประเมินผล มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะเจตคติ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การใช้วิธีการทางหลากหลาย ภาระชิ้นงานมีความหลากหลายในการวิธีการนำเสนอ การระบุเครื่องมือวิธีการและเกณฑ์การประเมินผลที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการประเมินและสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน สรุปผลการประเมินทุกแผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมของทุกด้าน มีคุณภาพเหมาะสมมาก

อภิปรายผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ ได้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 วิชา รวมเป็น 10 ชั่วโมง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ตามรอยเวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง อารยธรรมเวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง โบราณสถาน เวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง มรดก เวียงท่ากาน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ภูมิปัญญา เวียงท่ากาน มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ได้ เนื่องจากผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ มีคุณภาพอยู่ในระดับ เหมาะสมมากในทุกด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ศึกษาได้ดำเนินการ โดยการจัดทำแผนการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ โดยการศึกษาทฤษฎี หลักการ หลักสูตร เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่นำมาประกอบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน ได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล มาเป็นอย่างดี มีอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระให้คำแนะนำ มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือและแบบประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมให้คำแนะนำ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข การดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน ดังกล่าว ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 3-4) ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้ ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตร แนวการสอน การวัดผล ประเมินผล รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ได้อย่างละเอียดทุกแห่งทุกมุม สามารถเตรียมกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงได้มากกว่า เช่น ปัจจัยเรื่องอำนวยความสะดวก ทรัพยากร ค่านิยม และความเชื่อมั่นของท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ของครูจะเป็นคู่มือของตนเองที่มีคุณภาพสอดคล้องกับผู้เรียนระยะเวลา จำนวนชั่วโมงที่ใช้จริงในแต่ละภาคเรียน สามารถสอนได้ครบถ้วนและทันเวลา ครูผู้สอนสามารถใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรงต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหลักสูตรและยังสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับ อ้อยทิพย์ ทองดี (2544, หน้า 2) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าควรประกอบด้วย ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้

สาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้ จุดประสงค์ปลายทางจุดประสงค์นำทาง เนื้อหาสาระ กิจกรรม การเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดผลและประเมินผล บันทึกหลังการสอนและ ทิศนา แคมมณี (ทิศนา แคมมณี, 2548, หน้า 16) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ควรประกอบด้วยหัวข้อ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล บันทึกหลังการสอน ซึ่งระบุไว้ 3 ประการได้แก่ผลการเรียน ปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุพล วังสินธุ์ (2543, หน้า 6) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเสมือนกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ทำให้เกิดการวางแผนวิชาที่สอน วิธีเรียนที่ดีที่เกิดจาก การผสมผสานความรู้ และการจัด วิทยาการศึกษาช่วยให้ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ ทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตลอดจน การวัดผลและประเมินผลส่งเสริมให้ครูใฝ่ศึกษาหาความรู้ทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดผลและประเมินผล ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทนได้ เป็นหลักฐานแสดงข้อมูล ที่ถูกต้อง เทียงตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษ

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อ ใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจนจึงได้ ดำเนินการจัดทำแผนตามขั้นตอน โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนรู้ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ (สาระแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาระการเรียนรู้ตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน) จุดประสงค์การเรียนรู้ เชื่อมโยงหน่วยการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบแผน การจัดการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้ที่กำหนด เวลา ระบุ ระดับชั้น วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์ เลือกกิจกรรมและวิธีการสอนที่เหมาะสมสอดคล้อง กับการเรียนรู้ เลือกสื่ออุปกรณ์ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ จัดลำดับ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และประเมินผล ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545, หน้า 22-23) ที่ได้เสนอขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ไว้ว่า เลือกรูปแบบแผน การจัดการเรียนรู้ ตั้งชื่อเรื่องแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดเวลา ระบุระดับชั้น วิเคราะห์จุดประสงค์ การเรียนรู้ โดยใช้คำที่เป็นแบบรูปธรรม เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ เลือกกิจกรรมและวิธีการสอนที่เหมาะสม เลือกสื่ออุปกรณ์ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสม จัดลำดับขั้นตอน กิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดการวัดผลประเมินผล ซึ่งขั้นตอนดังกล่าว ผู้ศึกษา กำหนดองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ สื่อและ แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นจะต้องมีองค์ประกอบต่างๆ ที่มีขั้นตอนถูกต้อง สอดคล้องกันให้มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (2553, หน้า 105) กล่าวว่าในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องกำหนดเป้าหมายสำหรับผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ โดยสามารถกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของแผนการเรียนรู้นั้นๆ ซึ่งจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องนำผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกต่อการปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรใช้เทคนิคที่หลากหลายโดยการเลือกกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น การจัดการเรียนรู้ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ การเลือกใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรม กิจกรรมแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะสร้างชิ้นงาน/ภาระงาน เมื่อครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ นั้นๆ ผู้เรียนสามารถจะสร้างภาระ/ชิ้นงาน รวบรวมได้ นอกจากนี้ต้องกำหนดว่าจะใช้เครื่องมือใดวัดและประเมินผลผู้เรียน ที่เหมาะสมกับลักษณะกิจกรรมและต้องการวัด นอกเหนือจากการประเมินภาระงาน/ชิ้นงาน

ฉะนั้นการดำเนินการจัดทำจึงให้ความสำคัญ ต่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ฐานที่เน้นการศึกษา ค้นคว้า การฝึกปฏิบัติ สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันๆ ได้เกิดความภาคภูมิใจ และช่วยกันอนุรักษ์ท้องถิ่นของตนเอง สอดคล้องกับอารียา ศิโรตม (2545) ได้วิจัยศึกษาของการใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ มีการคิดอย่างมีวิจารณ์ฐานสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับกับผลการวิจัยของไพศาล เรียงทัพ (2544) ที่ได้ศึกษาผลการสอนด้วยวิธีทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การตั้งถิ่นฐานที่มั่นคงของอาณาจักรไทย พบว่านักเรียนที่เรียน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุดา แก้วสุณีย์ (2552) ศึกษาผลการสอน โดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ฐานการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงจังหวัดยะลา พบว่า นักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถาน เวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 5 แผน มีความเหมาะสมมาก มีความครอบคลุมชัดเจน และมีความสัมพันธ์กันมากในทุกด้าน ตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และมีวิธีการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ศึกษาได้ศึกษาจากทฤษฎี หนังสือ ตำราเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำตามขั้นตอนดังนี้ ศึกษาหลักการ วิธีการ รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ จากหนังสือ เอกสารตำรา วิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไป กำหนดเป็นกรอบการสร้างแล้วจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบที่กำหนด ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ และขั้นตอนการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เสร็จแล้วได้มีการตรวจสอบ ความถูกต้องเหมาะสมในด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ยงยุทธ กันไชยศักดิ์ (2545, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่า ก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมี การตรวจสอบก่อนว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีความสอดคล้องครอบคลุมถูกต้องตามหลัก วิชาการและมีความชัดเจนเพียงใด นอกจากนี้แล้วการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้นั้นเป็นแผน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหรือไม่ ฉะนั้นในการตรวจสอบ แผนการจัดการเรียนรู้ จึงจำเป็นจะต้องประเมินองค์ประกอบในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกขั้นด้าน ทุกขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดทำตามขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ ตามหลักการหรือทฤษฎีนั้น จัดทำเป็นแผนการจัด การเรียนรู้ ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ จะเห็นได้จากการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุม สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ใช้การคิดวิจารณ์ กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบและสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง เปิด โอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ ตาม 5 ขั้นตอนคือ 1. กำหนดหัวข้อประเด็น 2. รวบรวมข้อมูล 3. วิเคราะห์/ ประเมินคุณค่า 4. ตีความ/สังเคราะห์ 5. นำเสนอผลงาน มีการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน นำความรู้ ไปใช้ฝึกให้ผู้เรียน สามารถเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ จากการเรียนกับการใช้ชีวิตประจำวัน โดยฝึกให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถพัฒนาทักษะทางด้านการคิดวิจารณ์ของ

ครูผู้สอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ ที่ดี จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดถึงถึงความสำคัญ และเห็นคุณค่าของการเรียนประวัติศาสตร์ ได้เรียนรู้ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีการสอนประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ญาณ สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ (2554, หน้า 78-79) กล่าวคือ เป็นการสอนให้ผู้รู้จักตั้งคำถามและหาคำตอบด้วยตนเอง ซึ่งนำไปสู่การค้นคว้าจากสถานที่จริง ทั้งการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ในท้องถิ่นเอกสาร ตำรา หนังสือการใช้คำถาม ที่ท้าทาย สร้างความตระหนักให้ผู้เรียนเห็นว่าสิ่งที่เรียนรู้เป็นสิ่งที่ช่วยให้ตนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ฝึกให้คิดวิจารณ์ญาณ เมื่อได้รับข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่สามารถหาได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ การจัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองวิธีการต่างๆ ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลายเพื่อฝึกคิดพิจารณาข้อมูล ความรู้ที่ได้รับน่าเชื่อถือ มกน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา ต้นบรรจง (2546, หน้า 4) ได้ศึกษาผลการวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีทางประวัติศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่เรียน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ มีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ โดยรวมทุกด้านคือ ด้านการระบุประเด็นปัญหา ด้านการรวบรวมข้อมูล ด้านการตั้งสมมติฐาน ด้านการลงข้อสรุปโดยการใช้หลักตรรกศาสตร์ ด้านการประเมินการสรุปอ้างอิง เมื่อพิจารณาพบว่า ค่าร้อยละของการคิดวิจารณ์ญาณ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์มีการคิดวิจารณ์ญาณของนักเรียนในครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 สูงกว่าครั้งที่ 1 แสดงว่า นักเรียนที่เรียน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์มีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณในทุกด้านสูงขึ้นตามลำดับและยังสอดคล้องกับ สมบูรณ์ คนขยัน (2553) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิจารณ์ญาณ เรื่องประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการเรียนบนเว็บด้วยวิธีทางประวัติศาสตร์ และวิธีการเรียนปกติ พบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับสุดา แก้วสุณีย์ (2552) ได้ศึกษา ผลการสอนโดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคณะราษฎรบำรุง จังหวัดยะลา พบว่า ผู้เรียนที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้อาษาประวัติศาสตร์ เรื่อง พัฒนาการของมนุษยชาติในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกโดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดโรงวัว จังหวัดเชียงใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การจัดการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ ครูผู้สอนควรศึกษา การจัดการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ให้เข้าใจก่อนนำไปใช้
2. การจัดการเรียนรู้ โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ เรื่อง โบราณสถานเวียงท่ากาน เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์ นอกจากตรวจสอบโดยจากผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแล้ว ควรมีการทดลองสอนจริงกับผู้เรียนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีทางประวัติศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับชั้นอื่นๆ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์
2. ควรนำวิธีทางประวัติศาสตร์ไปใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการคิดวิจารณ์กับสาระการเรียนรู้อื่นๆ